

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijakke velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne petiti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. — Opravištvu, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Tiste čestite p. n. naročnike, ki še niso naročnino na „Slovenski Narod“ za pretečeno dobo ali za tekoče četrtletje plačali, prosimo, da bi to nemudoma storili blagovolili, ker smo sicer dotičnim gg. naročnikom pošiljanje lista ustaviti prisiljeni.

Administracija „Sl. Naroda“.

Deželni zbori

nikakor ne bodo tako tiho razšli se in tako brez političnega vtisa obšli položaj v Avstriji pustili, kakor so nemški ustavoverci prorokovali in želeli. — Čehov v deželnem zboru večinom nij a izročili so mu spis, v katerem protestujejo proti krivici, ki se njihovega narodu godi. Kako neugoden je ta prosved za vlado, to se vidi iz člankov vladi udanih listov in iz načina, kako o izjavi 77 staročehov pišejo. Na moravskem zboru je Pražak s tovariši izročil nasvet cesarju adresu izročiti, katera poudarja Slovanom krivični volilni red in prosi naj „naredi kar je primerno, da se doseže porazumljenje mej narodov. Ta nasvet sicer ne bode sprejet, a segel bo daleč iz zbora. — Vorarlberški deželni zbor, nemški, je sprejel resolucijo ki zameta krivice, katere se tudi nam Slovanom godé z „direktnim“ volilnim redom, ki večino Slovanov v manjšino potisne. — Tirolski zbor, tudi samo nemški, je v resoluciji ostro sodbo izrekel o rajhsratu, tako, da se je ustavoverno časnikarstvo dunajsko jeze vzpenjalo. — V tržaškem zboru je prišlo do burnih debat, Slovenci so zapustili zbor, ko je sprejel za nje krivično postavbo in tako mignili vladi, da je ne sme potrditi. — V dalmatinskem zboru so Slovani potegnili se za svoj jezik v srednjih šolah in uradih, in Italijani svoj srd kažejo s tem, da sami prosijo naj se razpusti zbor. — V Bukovini se federalisti ne udeležujejo zbora, iz družih zborov pak utegnemo še poslednjih dveh čuti baš naštetim enake glasove. — Naš kranjski zbor je podpisal ostro dr. Zarnikovo interpelacijo zaradi krivic, ki jih vladni organi delajo naši narodnostiv šoli in uradu, in v štajerskem zboru je, — kakor nam poročilo iz Gradca pravi — slovenski poslanec dr. Dominkuš uže oznanil vladi interpelacijo zavoljo ponemčevanja šol.

Vse to prikazni — kaj pomenjajo, k čemu opominjajo? Da je pri nas vse nereseno vse negotovo, in da se cela sistema lahko jutri premeni. Ako na Dunaji računati znajo — in o tem ne dvomimo — preračunili si bodo iz teh vedno ponavljajočih se glasov iz večine deželnih zborov, da Avstrija v svoji notranjosti nij organizirana, da ima

hude rane, katere jej ne bi pripuščale, da stopi v veliko akcijo na zunaj, predno teh notranjih zadev ne uravná. Denes more vsak bolj, nego kedaj dvomiti, da bi bilo absolutno vladanje (in tako vladanje!) nemške ustavoverne stranke še dolgo mogoče. Ustavoverci to sami čutijo, za to so jim ti dnevi, ki drže še poslance deželnih zborov skupaj, jako mučni in teško čakajo, kedaj zopet rešilni državni zbor svoje sedanje prične in se začno zgoraj pozabljati ustavovercem neugodni glasovi iz deželnih zborov.

Mi ne spadamo mej tiste, ki vedno upajo in vsak čas pričakujejo „federalistične“ nove vlade. Morda smo Slovanje, posebno Čehi, sami krivi, da uže zdaj nemamo vlade, ki bi Slovanom krivična in narodno-protivna ne bila. Mi smo se pripravili na doljšo borbo in smo menili, da nas v tej borbi utegne še marsikateri mali udarec zadeti, kateri pak se ve da ne more vzeti nam upanja v končno zmago narodne enakopravnosti in samoodločbe avstrijskih Slovanov. — Kakor pak se reči zdaj kažejo, smo morda bližje zablašaja, nego smo si nađejali upati po direktnih volitvah in po češkem chabrusu.

Deželni zbori.

Deželni zbor štajerski.

Iz Gradca, 10. okt. [Izv. dopis.]

Cesarski namestnik naznanja v 14. seji 10. okt., da se ima deželni zbor najdalje do 15. okt. skleniti.

Dr. Dominkuš naznanja interpelacijo do vlade glede poduka nemškega jezika v slovenskih ljudskih šolah na Slovenskem Štajerskem. — Seidl vpraša vlado, kedaj misli urediti štolne pristojbine.

Potem je razprava o reguliranji Mure, katera se ima zgoditi od Gradca doli do ogerske meje pri Cvenu. Celo reguliranje bode veljalo 1 milijon 530.000 gl. in se ima najdalje v 20 letih tedaj do leta izvršiti. K tem stroškom donaša država 4 desetinke, okraji Gradec, Wildon, Lipnica, Maribor, Cmurek, Radgona, Zgoranja Radgona in Ljutomer skupaj eno desetinko, vse občine katere leže ob Muri od Gradca do Baena tudi eno desetinko. Občinam je na prosto voljo dano, da smejo svoje doneske pobirati od lastnikov posestev, katera leže ob bregovih Mure. Za vzdrževanje in popravila vsled reguliranja, je še 35.000 gld. leto treba, kateri se po ravno istem načinu skupaj spravijo, po katerem stroški za reguliranje.

Doneski se na okraje in občine razdele v razmeri dobička ali nevarnosti, katera se je s tem odstranila ali po vrednosti zadetih posestev.

Postava je bila po jako dolgi debati sprejeta.

Za Joanej znašajo potrebščine 44.770 gld., dohodki 2593 gld. Vlada je tehniko prevzela v svoje oskrbovanje, tedaj odpade 60.000 gld. za plačo profesorjev itd.

Za slikarsko galerijo in akademijo so 7583 gld., pokritje 290 gld., za deželno gledališče 2986 gld. potrebščine, dohodki pa 6008 gld., ker plača sedanjí ravnatelj 4000 gold. letne najemnine, tedaj je čisti dohodek 3023 gld.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 12. oktobra.

Grška „Tagespost“ prinaša o slovenski dr. Zarnikovi interpelaciji tako bedast uvodni članek, kakor ga more le nemšk ustavoverec misliti. Ne vemo ali so ti ljudje večji hinavci ali večji nedolžneži v vedi kaj je narodno vprašanje in kaj narturna pravica v tem oziru.

„Vaterland“ čegar novice pak nijso nikoli posebno zanesljive, pravi, da se je dr. **Belskem** ponujalo ministerstvo za Češko tako kakor je Ziemiakovski minister za Galicijo.

V **hrvatskem** saboru je z ogromno večino, s 43 glasovi proti 8 sprejeta postava o novi naredbi administrativnih oblastij. Proti so govorili le magjaroni.

Vnanje države.

Stroga postopanja **francoske** vlade proti novinarstvu so uže prav tako neslana, kakor avstrijske konfiskacije. Tako je prepovedal prefekt Ravinel poulično prodajo republikanskemu organu Deux-Levres, zaradi prav neverjetnega uzroka. Prepoved namreč se glasi tako-le: „Mi, prefekt v departementu Deux-Leures, javljamo, da časopis Deux-Levres od 24. sept. glede podpisane mirovne pogodbe g. Thiersa, v soglasji z narodno skupščino, — oglašá, da je narodna skupščina kapitulirala pred sovražnikom. Ker ta izraz zasramuje narodno skupščino, se tedaj prepoveduje in ob enem naročamo i. t. d.“ Menda je na Francoskem dovoljeno samo reči, da je v versailskem miru kapituliral nemški cesar pred Francozi.

Nemški škandal „Arnim“ nij še izvršen. Arnimov zagovornik advokat Munkel preklicuje, da bi bil on svetoval grofu naj pisma izroči. — Cela familija Arnimova je prišla v Berlinu na posveto. — Arnim je preiskovalnemu sodniku rekel, da je rajši več let zaprt nego da bi se sili udal. Ali pisma hoče izdati, ako bode od kompetentnega sodišča na to obsojen.

Dopisi.

Iz Gradca 10. okt. [Izv. dop.] (O reguliranji Savine.) Poročali smo uže enkrat, da je štajersko deželno namestništvo z odlokom od 21. avgusta t. l. predložilo deželnemu odboru popolni generalni načrt o reguliranji Savine osnovo dotične deželne po-

postave in inštrukcije o izvršitvi na pregled. Deželni zbor štajerski je po nasvetu dr. Dominkuša sklenil, naj se deželnemu odboru naroči, da z dotičnimi deli hiti, da more vlada uže v prihodnji sesiji dotično postavo predložiti deželnemu zboru. —

Iz predloga vidimo sledeče posameznosti, ki so jako važne za Savinsko dolino. — Od početka je bilo v namenu samo reguliranje reke od Mozirja do Celja, ter je v ta namen proračunjeno 100.000 gold. — Vsled peticij občin Kečice, Kukarje, in Ljubno, dalje od okr. odbora gornje-graškega, katere povdarjajo, da je plavtreba varovati, vožjo s plavmi uže od Ljubnega je deželno namestništvo misel sprožilo, da se tudi reguliranje gornje proge te reke vzeme v ta predlog, ter glede večjih stroškov, ki bi nastali, obljubilo, da bode ministerstvo dovolilo primerno državno podporo. — Ker je deželni odbor sklenil reguliranje tudi gornje Savine, obsega tedaj omenjeni načrt rečne proge od Ljubnega do Celja 245.46° ali 6 milj 546°, ter se je na tak način vsled reguliranja skrajšala reka za 1970°. —

Skupni stroški bi znašali 192.500 gold. in z zemljiščino odškodnino vred blizu 7500 gold. — na 200.000 gld. katere imajo pripraviti vsled predložene postave z 2/10 dotični okraji in občine z 4/10 dežela in 4/10 pa država sama. Vsa rečna proga se razdeli v več oddelkov za reguliranje; izvršitev te uravnave se pa določi na 20 let, — čas ki se nam mimo grede rečeno, predolg zdi, — ako ima reguliranje nalog, nevarnosti o povodnjih v dotičnih krajih zabraniti in krajši pot reki odmeriti. — Zavoljo tega opozorujemo dotične občine in okraje na to stvar, da morejo svoja mnenja v tej zadevi še pred prihodnjim zborovanjem dežel. zbora izraziti v peticijah ali pa po svojih poslancih.

Iz Gorice 10. okt. [Izv. dop.] Učiteljske poskušnje so v Gorici letos 12. nov. Ali pride letos mnogo kandidatov, k izkušnji tega z odločnostjo še sedaj ne morem reči, dvomim pa jako, da bi jih letos veliko izkušnjo delalo, ker vsled nekega ministerskega ukaza od 1. okt. t. l. smejo se le oni pustiti k skušnji, kateri so preparandijo uže dobro izvršili in mogo pokazati spričevalo zrelosti, katerega so dobili na pripravnici. Kakor sem slišel, odbila se je prošnja uže mnogim, kateri so prosili, da bi se jim dovolilo delati učiteljski izpit uže ta november. Mej temi so nekateri, ki služo uže več let kot začasni učitelji na deželi. Ali je to pravično in kako da je ta ministerski ukaz baš sedaj prišel, ko bo le še dvakrat učiteljska izkušnja po starem, (meseca novembra letos in maja 1875) ne morem si raztolmačiti, pa tudi preiskaval ne bodem. Le toliko mi bodi dovoljeno izreči, da zastarelemu učitelju, upogibajočemu se pod težo družinskih skrbij pač nij mogoče mature najprej narediti, ker prvič novoustrojene preparandije obiskaval nij, drugič pak mu je skoro nemogoče, da bi si v kratkem toliko znanostij pridobil, kakor se baš pri maturi na preparandiji zahteva. Mešajo in mešajo, da bi pri učiteljstvu kaj pre naredili in na bolje obrnili. A namesto da bi se gledalo na to, da se pomanjkanju učiteljev nekoliko v okom pride, bode sedaj stvar le še hujša in pomanjkanje učiteljev le še večje.

Z Dunaja 6. okt. [Izv. dop.] Listje odpada in naša metropola dobiva zopet ži-

vahno življenje in časnikar, ki je v poletnem času težje dobival zanimivosti, je zopet na dobrem. Državni zbor se bode odprl, deželni zbori zborujejo in gledališča bode mo imeli in sodili i. t. d. Največje važnosti je, to se ve da državni zbor, in ugiblje se uže, kake predloge pač bode vlada poslancem stavila — in ali se ona sama ne bode spremenila! Po oficijozih soditi, bode letošnja sesona prav suhoparna, (ako iz nenadnega kaj ne pride) razpravljalo se bode po večjem o višje gospodarstvenih vprašanjih, katera sicer niso nevažna in manj zanimiva, a katerih obravnavljenje pa je v našem parlamentu suhoparno, ker nemamo dosti duhovitih gospodarjev v njem, ki bi narodnogospodarskim nedostatkom hodili na živo. Posamezni odseki bodo delali in kar ti odobrijo sprejelo se bode od skupne hiše vstajanjem in človek imel bode priložnost se prav srčno dolgočasiti na galeriji.

Tako tedaj letošnje zasedanje ne obeta dosti burnih sej, in razen interpelacij, ki jih bodejo vandar gotovo slovanski poslanci stavili, bode mo le studirali znanje narodnega gospodarstva v našem parlamentu in peštanski vaš dopisnik bode zabilježiti imel; toliko in toliko milijonov so delegacije potrdile za Krupove topove, toliko in toliko odstotkov se od davkov neizbriše, ampak prosimo še več, ker ta in ta oddelek ministerstva je letos imel slabo letino, varčevati nij mogel itd.

Slovensko dijaštvo je tu dobilo povabilo k otvorjenju zagrebškega vseučilišča. Mej dijaci gre govorica, da se bode težko kdo udeležil, ker — mladina nema denarjev! Slovenija ac. dijaštvo pa tudi težko spravi denar vkup za delegacije. Poslalo se bode pozdravilo, deputacija bi bila na mestu, v Strassburg so celo nemški dijaci praške univerze deputacijo poslali.

Ministerijalni ukaz od 28. sept. komisarjem pri drž. izpitih, da naj strogo ravnajo z juristi in dekanom, da naj pazijo, da se kolegije več pohojevajo od juristov, izbudil je nekaj jeze mej tukajšnjimi dijaci in nij veliko dvomiti, če ne dajo odgovora kaj ministru; glave uže vkup stikajo; pomagalo seveda nič ne bode.

Domače stvari.

— (Volitev dež. poslanca). Iz Radovljice na Gorenjskem se nam piše 10. okt. Volitev deželnega poslanca namesto odstopivšega g. Pintarja denes nij bila nikakor viharina, nego vršila se je v vsakdanjem miru, kajti mej 42 volilci, ki so prišli, izvoljen je penzioniran davkar g. Luka Robič, narodnjak, z 37 glasovi. Ostale glasove je priprosil si tukajšnji okrajni glavar pl. Wurzbach, kateri je pa uže prej vedel, da voljen ne more biti.

— (Odprtje ljubljanske realke.) Ljubljanska branilnica je razposlala vabila in program za svečanost pokladanja zadnjega kamena novega realkeinega poslopja, pri kateri se bode tudi Stremayer udeleževal. Povabljeni so samo načelniki raznih oblastij, deželni poslanci, in izmej časopisov baje samo dnevnik.

— (Dramatičnega društva novoizvoljeni odbor) je imel dosedaj tri seje, ter se je posebno pečal s potrebnimi pripravami za gledališko sezono, katera se bo pričela v soboto 17. t. m. Pridobil si je

več novih igralnih močij, z nekaterimi je še v pogajanji. V eni teh sej je bila izrečena enoglasno želja, naj se opusti od strani nekaterih časnikov neopravičeno napadanje odbornikov, ki so izstopili iz odbora, ker tako napadanje prvič ne govori resnice, kajti ravno napadani odborniki so po izjavi odbora samega marljivo in zaslužno delovali za društvo, drugič pa taki napadi le škodo delajo narodnemu društvu katero potrebuje vsestranske složne podpore.

— (Izlet v Zagreb.) Izkaznice za znižano vožnjo k svečanosti stvarjenja hrvatskega vseučilišča so uže došle in se dobivajo od denes naprej vsak dan popoldne od 2 — 5 v pisarnici dramatičnega društva (v čitalnici I. nadstropje.)

— (Iz Senožeč) na Notranjskem senam poroča, da so štirje delavci, ki so iz pivovarne bili izpuščeni, izpustili 700 veder najboljšega piva. Dvanajst sodov je popolnem izteklo, pri treh je bilo še pol notri. Dokazano še nij, da bi bili storilci baš oni štirje odpuščeni delavci, ali sumi se. Zločinci so prišli skozi streho v klet.

Izpred porotnega sodišča.

(Dalje.)

V Ljubljani 8. okt.

Razen tega je bilo mogoče oba oddelka (kabine) zapreti z železno štango, ki se je poprek črez obojne duri položila, in na kateri je bila obeševalna ključavnica.

Matevž Furlan je imel pri ribiču Janezu Hočevanju ključ od omenjene ključavnice in hotel je odpreti.

Dozdevalo se mu je pa, da je uže odprta. Vzame torej štango doli in stopi v eno teh kabin, v kateri se je po navadi slačil.

Odprla so se pa s tem tudi vrata od 2. kabine, in ko se je po njej ozrl, zagleda v velikem strahu človeško truplo na tleh.

Hitro pokliče ribiča Janeza Hočevarja, ki je še od svoje strani 2 druga moža poklical in ti 4 možje so konstatirali, da je na tleh ležeče truplo od dr. Matevža Mava.

Furlan je zdaj hišico zaprl, izročil ključe ribiču in tekel v mesto, da je pri sodnji stvar naznanil.

S strašno hitrostjo se je po kamniškem mestu razširjal glas, da je dr. Mav v svoji hiši za kopanje ubit, in v kratkem je bilo pred njegovo hišo polno radovednih ljudij.

Eden pivih, ki so na nesrečen kraj prihiteli, je bil okrajni ranocelnik France Sauran, da bi poskusil rešiti in k življenji ga obuditi.

Ta je ukazal ribiču Hočevanju hišico odpreti, našel je pa truplo uže popolnem mrzlo in je konstatiral, da je morala smrt uže pred več urami nastopiti.

Mej tem časom se je bilo izvedelo, da je nek Andrej Golob iz Nevelj zjutraj videl umorjenega, ko je šel v družini z nekim drugim neznanim možem h kopališčni hišici. — Sauran pošlje po tega moža (Goloba) in Andrej Golob potrjuje to in začne neznanega spremljevalca dr. Mavovega opisovati.

France Sauran, kateri se je mej opisovanjem okrog po poslušalcih oziral, zagledal je mladega moža, kateri je bil tak po osobi in podobi in tudi po obleki, kakor ga je

Golob opisoval, in Saurau je hitro, kakor nadihnen zaklical: „tedaj je pa ta“ in pokazal je na onega mladega moža. Golob stopi nekaj bliže in reče: „Ravno tak je“, na kar neznani odgovori: „jaz nijem“.

Saurau vpraša tega človeka, kdo je in on odgovori, da se imenuje Jože Mav, da je doma iz Izlake, in da je ubiti njegov strije. Ob enem postane bled in začne se fresti. — Ko ga je Saurau dalje vprašal, kedaj je v Kamnik prišel, začne jecljati in pove, da je ob 10., pozneje, da je ob 11. v Kamnik prišel.

V tem trenutku pride sodnijska komisija z Kamnika; ta pa nij hotela zavoljo preoddaljenih sumičnih okoliščin njegove osebe se polastiti, in s tem je dala denšnjemu zatožencu priložnost, da se je, kakor se je pozneje dokazalo, v največji naglosti domov peljal, vsa znamenja doprinešenja dejanja na svoji osebi odpravil.

Ogled na mestu je pokazal: truplo dr. Matevža Mava je ležalo v kolibi na hrbtu, raztegneno na tleh. Zgornji del trupla in glava sta bila nekoliko na levo pripognjena, in na desno na senci je bil precejšen vtis. Obraz je bil s krvjo zamazan in napihnjen, usta so bila zavlečena. Obleženo je bilo truplo s srajco, ki je bila popolnem s krvjo pomazana, s telovnikom in hlačami, krvavimi, in na pol škornjami, tudi krvavimi. Na vratu je ležala črna rutica. Poleg glave in nekoliko pod glavo je ležala siva, s krvjo in blatom namazana suknja. Toliko žepi od telovnika kakor žep na levi strani so bili izvlečeni, preobrnjeni in popolnom krvavi in prazni.

Poleg trupla so bili 4 kamni, težki $\frac{3}{4}$ do 3 funte, od katerih so bili 3 z frišno krvjo namazani. — Razen tega je bil v kopeli dežnik in klobuk ubitega.

Stene v kopeli, klopi in ena truga, s katero je dr. Mav kamenje iz vode vlačil, so bile tudi s krvjo omadeževane. Tudi palica dr. Mava je visela na drevesi pred hišico. — Na podlagi preiskav so izvedenci sledeče izrekli:

1. Da so bile na glavi najdene zlomljene kosti in drobljanci ubitemu z večimi, z hudo močjo posebno na obe strani glave prizadetimi udarci s topastim ali robastim orodjem, najbolj gotovo s kamni, kateri so se v kopeli našli, prizadjane in iz oddrgnene kože na rokah in odzadej rok se je sklevalo, da se je Mav braniti moral.

2. Da se iz raztegnenega desnega ustnega kotā, iz vteklina in iz zasedenja krvi pod gornjo in spodnjo ustnico, katera do notranjih lic sega, in ker je slizna kost na več krajih režala, razvidi, da je Mava, ko se je on branil, ubijalec z roko prijel in ga držal in sicer tako, da je 4 prste v usta Mavove utaknil, palec pa odzunaj imel, kar je bilo tem ložje, ker so bile čeljusti brez zob in je odspodaj od desnega prednjega zoba majhena špijca molela.

3. Ker se je v želodcu kri našla, mora se tako razlagati, da je pri ravno omenjenem dejanji, se slizna kost v ustih utrjala in je krvi požrl.

4. Da se iz lege trupla, iz lastnosti kopele v kateri se je dejanje vršilo in iz tam najdenih krvavih sledov in iz krvavih prstnih znamenj razvidi, da je dr. Mav stoječ napaden bil, in da ga je morilec s kamenom po glavi tolkel, da se je potem bra-

neč se obrnil in pri tej priložnosti ga je ubijalec za usta, razvidno v tem namenu prijel, da bi mu sapo zaprl, da je bil dalje tako dolgo tolčen, da se je brez zavesti na tla zgrudil in da je najbrž še na tleh nekatere udarce dobil, da se je storilec prepričal, da nema več življenja v sebi; poslednjič

5. da so dr. Mavu na glavi prizadete poškodbe brezpogojno smrtne in take rane, katere to uže sploh na sebi neodvisno od drugih razlogov smrt v malo minutah pozročile.

Slišal je mej $\frac{1}{2}$ in 6 uro zjutraj Peter Rems kajžar v Nevljah iz Mavove kopele veliko upitje, na to zaporedoma 4 pike in potem je vse utihnilo. Mislil si je, da otroci iz vasi zopet starega gospoda nadlegujejo in se nij za to reč dalje zmenil.

Ravno tako pravi Helena Novak, učuikova dekla v Nevljah, da je o pol šestih k ribiču Hočevanju po mleko prišla in da je takrat iz Mavove kopele slišala klic: „O Jezus, Marija pomagajte“ in tudi en udarec; isto potrjuje tudi hči Hočevanjeva, čegar hiša je le 60 korakov od kopeli oddaljena, da je tudi ona v kopeli nekatere glasove slišala, pa nij na to pazila, da je Lenka Novak potem ko je uže mleko iz hiše odnesla, zopet nazaj prišla in pravila, da se je sedaj zopet neki hrup slišal, da pa ona o tem nij ničesar več slišala in se za to nij dalje brigala.

Nikakor se ne more dvomiti, da je hrup, upitje in klic na pomaganje, katerega so ravno omenjene osebe slišale, o tistem času ustal, ko se je to strašno hudodelstvo na dr. Mavu doprineslo.

Truplo Mavovo je bilo na pol oblečeno, na perilu se nij zapazilo, da bi se bil kopal, kar dokazuje, da ga je nekdo precej, ko se je jel slačiti, napadel. On si je samo suknjo slekel in zavratnik odpel, škornje pa je imel na sebi.

Ta okolnost pa, da se je Mav slačiti jel, dokazuje pa na drugi strani, da je bil zavratno napaden, ker bi se gotovo ne bil mirno slačil, ako bi bil čutil nevarnost. — Ubijalec je tedaj zunaj ute čakal, da se je Mav slačiti jel in je odzad nanjega planil v trenutku ko se je on tega najmanj zavedel.

Iz pregledovanja trupla se je dalje pokazalo, da je bil želodec ubitega prazen, in to dokazuje, da se je dejanje poprej doprineslo, predno je Mav zajterkoval ali sploh kaj jedel.

Dr. Mav je navadno po spričevanji njegove dekla Marje Drešar in kerčmarja Janeza Jamnika zlato uro pri sebi imel, o kateri je večkrat pravil, da je brez verige 70 gld. vredna in je imel tudi pri sebi listnico, v kateri je bil spravljen ključ od njegove Wertheimove kase.

Ko so se pri ubitem vsi žepi obrnili, in prazni našli, o uri in hranilnici nij bilo ne duba ne sluha, in ker se ne more reči, da so bile te reči še le pozneje mrliču odvzete, je morala tista oseba, katera je Mava umorila, tudi njegovih reči polastiti se.

Ker se pri omenjenih okoliščinah nikakor dvomiti ne more, da je ubijalec namen imel dr. Matevža Mava usmrtiti in se potem njegovega premakljivega blaga polastiti, kar se tudi iz tej okolnosti razvidi, da je morilec železno šino čez vrata utice položil in se

tako prizadeval, vse v poprejšnjem stanu ohraniti, kar bi mu ne bilo v korist, če bi si ne bil zavest, da se Mav ne bode zbrihtal, ter zopet ustal, ustanovi to dejanje hudodelstvo doprinešenega zavratnega roparskega umora po §§. 134 i 135, št. 1 i 2 k. p., kaznivo po 136 k. p.

Tega silovitega in strašnega dejanja, je kakor se uže iz ravno omenjenega razvidi, lastni stričnik umorjenega, Jože Mav silno sumljiv.

Če se vse okoliščine, pod katerimi se je ta umor storil, pazljivo pretehtajo, mora se vsak prepričati, da ubijalec nij imel samo namena, ure in denarnih pisem umorjenega polastiti se, nego da je k temu dejanju še drug veliko važnejši namen bil.

Roparju, kateri bi bil mislil, to pobrati kar je Mav pri sebi imel, prisojiti, bi ne bilo potreba, njega tako nečloveško in tako dolgo trpinčiti, da bi svojo dušo vzdihnil, dovolj bi bil en sam močan udarec, kateri bi bil starega moža emamil in drugi, kateri bi ga bil za bran nezmožnega storil, in potem bi si bil pobojunik prilastil njegovega imenja, in ne bil imel nobenega drugega uzroka oropanega usmrtiti.

Storilec je morala tedaj Mavova smrt v korist biti in tako korist so morali le njegovi sorodniki imeti.

Dr. Matevž Mav nij bil oženjen, nij imel živih staršev in govorilo se je o njem, da je bogat. Da je bila ta misel prava, se je videlo pri ogledu, ko so Wertheimovo kaso odprli in v nej našli dragocenosti in v denarji znesek od 22.039 gold. 19. kr.

Ako je dr. Mav brez poslednje volje umrl, so poprej uže omenjeni otroci njegovih umrlih bratov, katerih je bilo vkup 8, njegovi postavni dediči. Dediči so imeli torej dovolj uzrokov, želeti si smrti starega bogatega strica.

Jožef Mav je bil v slabem denarnem stanu in njegovi upniki so ga vedno terjali. Pred malo tedni se je v Izlake na zelo zadolžen mlin priženil in je imel še tam veliko dolga.

Tako je bil dolžan vinskemu trgovcu Gregorju Jažni iz Zagorja na vinu 603 gld. 50 kr. in mu je obljubil, ker ga je trejal, 31. maja t. l. dolg v nekaterih dneh poplačati, ter je pristavil, da mu bode njegov strije denarja dal.

Dalje je bil Anni Brovet v Zagorji vsled menjice od 4. junija 1874 dolžan znesek od 220 gold. Ta menjica je 11. junija 1874 zapala. Jožef Mav je po pričevanji svojega lastnega brata Janeza Mava, svojega strijca uže večkrat, ko je bil živ, za denarje prosil pa jih nij dobil; denarna stiska je bila tako velika, da se je kratko pred umorom Mava tatvini podvrgel. — On je namreč ukral loterijski pisarici Barbari Hrovat v Zagorji, kakor sama pripoveduje, in tudi on ne more zanikati, 12. maja l. l. 13 gold. in 27. maja l. l. 12 gold.

Ker ga je ona vedno prosila, jej je 28. maja l. l. zadni znesek od 12 gold. povrnil in je prosil, da naj, kar se tiče zneska od 13 gold. do prihodnega ponedeljka, t. j. 1. junija l. l. potrpi, da bode ta dan njegovega strijca za denar poprosil. Jožef Mav si je torej moral, ako je hotel, da ne bode uže v prvem tednu svojega zakona z eksekucijami nadlegovan, denarja pridobiti.

Ukoreninila se mu je torej strašna misel,

da mora svojega strijca silovito usmrtiti in se deloma njegovega denarja in vrednostnih papirjev, katere je pri sebi nosil, prisvojiti, deloma pa, svoj delež poprej uže prejeti. Mogoče je, ako se pomisli, da je vedel, kje dr. Mav ključ od svoje kase navadno hrani, da ga je prestrašila misel, ključa polastiti se in potem kaso izprazniti.

Ako je imel ta načrt pred očmi, mu je tako izpodletel, da so truplo strijčeve poprej dobili, predno se je on nadejal. Drugače bi bila gotovo prva noč po umoru pripravna, da bi bil tatvino izvršil.

Njemu je bilo le potreba zvečer v hišo, kjer je njegov strijca stanoval, splaziti se, po noči s ključem, katere je strijcu pobral, v njegovo sobo ulemiti, kaso odpreti, njen obsežek spraviti in se potem zjutraj nevidoma zopet iz hiše splaziti.

(Dolje prih.)

Vsem bolnim moč in zdravje brez leks in brez stroškov po izvrstni

Revalescière du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezn, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskih in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebavljenje, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, silenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, sluh, bledico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenje in je bolje, nego dojiljino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spriceval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spricevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Benke, pravga profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan, a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spricevalov.

Spricevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja, Bonn, 10. jul. 1852. Revalescière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in grizih, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženju v sealni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganju v mehurju i. t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih družtev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842. Vaša izvrstna Revalescière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam. James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovalec gosp. Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekam gledé Revalescière du Barry vsestransko, najbolj spricevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec. Spricevalo št. 76.921.

Obergimpert, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetje jeter, ter ničesar použiti nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalescière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Montona, Istra.

Učinki Revalescière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Benke, pravi profesor

medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 8. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalescière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijšo bila v stanu odpraviti; toda Revalescière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanju, treslci na vseh udih, sluhšanj in hipohondriji.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenju.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Vraždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tišanju v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebavljenju, nespanju in hujšanju.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalescière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

v plehaših pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold. — Revalescière-Discuten v pušicah a 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalescière-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 233 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Fahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diecht & Frank, v Celovcu P. Birnbacher, v Lomči Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Moric, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih nakaznicah ali povzetjih

Dunajska borza 12. oktobra.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	69 gld. 95 kr.
Enotni drž. dolg v srebru	73 " 90 "
1860 drž. posojilo	107 " 50 "
Akcije narodne banke	983 " — "
Kreditne akcije	240 " 50 "
London	110 " 10 "
Napol.	8 " 85 "
C. k. cekini	— " — "
Srebro	104 " — "

Na šestrazredni ljudski šoli v Ptujju je služba za

podučiteljico

s plačo 560 gold. eventual z remuneracijo 420 gold. izpraznjena.

Nemškega in slovenskega jezika zmožne prosilke naj svoja pravilno dokumentirana prosila postavnem potem pošljejo okraj. šol. svetu v Ptujju do 31. oktobra t. l.

Okrajni šolski svet v Ptujju, dne 30. sept. 1874. (277—3)

Najnovejše slovenske

F. Cimpermanove „Pesni“

obsegajoče 274 strani mali 8°

se po 60 kr. dobivajo v sledečih bukvarnah: v Ljubljani Kleinmayr & Bamberg, Gintini, Klerr, Lercher, Till, „Narodna tiskarna“; v Gorici: K. Sochar; v Celovcu: Ed. Liegel; v Trstu: G. H. Schimpf; v Ptujju: W. Blanke; v Celji: K. Sochar; v Mariboru: „Narodna tiskarna“. (148—10)

Z 1 1/2 r. m. ali gl. 1 a. v. človek lahko poskusi srečo.

375.000 r. mark

kot največji dobiček podaja najnoveje veliko hamburško denarno srečanje, s vladnim potrjenjem in garancijo.

Izmej 43.000 dobitkov, ki se v nekoliko mesecih izžrebajo, so naslednje glavne srečke k. m. 250.000, 125.000, 90.000, 60.000, 50.000, 40.000, 36.000, 30.000, 24.000, 20.000, 18.000, 15.000, 12.000, 203krat po 2400, 412krat 1200 itd.

Vsakemu se moji originalno državni listi izročé. (Ne primeriti s promesami). Za izplačo teh sreček daje vlada najbolje poročstvo, ter je razpošiljam na vse strani.

Izžrebanje sreček prvega razreda, kot je bilo uže določeno, boče v najbližji dobi.

1/1 orig. losa velja 2 tolarja ali 3 1/2 gold.

1/2 ali 2/4 " " 1 " 1 1/4 "

proti vpostanemu znosku.

Vsa naročila se točno in vestno izvršujejo, ter se vselej prilože tudi dotični izkazi.

Po ukončanem izžrebanju se pošlje vsakemu deležniku redni izkaz, dobitki se takoj izplačajo.

Toraj naj se vsakdo blagovoli takoj obrniti direktno na

(281—1)

M. Steindecker,

Bank- und Wechsel-Geschäft

Hamburg

Dammthorstrasse 36.

Ptuj.

11. oktobra:

Evropa: pl. Majer iz Gracca. — pl. Karolioni iz Nemškega. — Klavžar iz Pešte. — Ridel iz Trsta. — Karetrov iz Dunaja. — Bauer, Scheidenberger iz iz Rajbla. — Janovski, Trump iz Dunaja. — Saši, Benvenuti, Bertolluzi iz Zagorja.

Pri Stonu: Valenčič iz Bistrice. — Koflik, Riedl iz Dunaja. — Svoboda iz Čateža. — Kromest, Riheti Stoper iz Trsta. — Hadik iz Šoteske. — Koraik iz Vidua. — Vilenk, Martine, Bojanovič iz Trsta. — Čelešnik iz Gorice. — Vitez Treuenstein iz Rimskih toplje. — Weis, Simon iz Trsta.

Pri Maliči: Sothen iz Dunaja. — Faber iz Kočevja. — Izrael iz Hamburga. — Fink iz Gracca. — Schmid, Hvala, Holzinger iz Dunaja. — Cocubon iz Trsta. — Kolenc iz Dunaja.

Pri Zamorci: Kocijančič iz Kranja. — Hadl iz Insbruka. — Samašan iz Pešte. — Plešnar iz Idrije.

Deželno gledališče nemško.

Denes 13. oktobra 1874:

Ultimo,

Lustspiel in 5 Aufzügen von G. v. Moser.

Štacuna

v Zagorju, pol ure od železniške postaje Št. Peter na Notranjskem na večikoj cesti pri cerkvi oddaja se tudi za več let z vso opravo z jako ugodnimi pogoji, kateri se bolj natanko izvedo ustmeno ali pismeno pri R. S. h. Št. 70 v Zagorju. (290—1)

Premenitev stanovanja.

Med. dr. J. Kapler,

c. kr. okrajni zdravnik za okraje ljubljansko okolico, Kemnik itd. stanuje počenši od 12. oktobra t. l. v novi hiši kranjskega stavbenega društva zraven Maliča in ordinira od 12. do 1. ure popoldne. (293—1)

Izdatelj in za uredništvo odgovoren: Maks Armič.

Peti redni

občni zbor

kranjske obrtnijske družbe v Ljubljani

31. oktobra 1874 o 4. uri popoldne v ravnateljskih sobanah društvenih.

Dnevni red:

- Sporočilo o delovanju v minolem društvenem letu;
- sporočilo pregledovalnega odbora;
- predlog gospodarskega sveta o porabi čistega dobička.

Gosp. delničarji, ki se hoté udeležiti glasovanja, so naprošeni, naj v smislu čl. 10 spl. pravil ulež pri društveni blagajnici svoje delnice vsaj do 25. oktobra, da se jim potem izročé pooblastilni lističi. (278—3)

Starosta gospodarskega sveta.

Lastnina in isk „Narodne tiskarne“.